

Ἡ Ἑνωσις κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν.  
Διοικητικὰ Συμβούλια 19ον, 20ὸν καὶ 21ον

Νοέμβριος 1944 – Φεβρουάριος 1951

Τέλος φθάνει ἡ χαρμόσυνος ὥρα τῆς ἀπελευθέρωσης τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944. Ἄμεσοι ἐνέργειαι καταβάλλονται πρὸς ἐπείγουσαν ἀνακούφισιν τῶν πενομένων χημικῶν διὰ τῆς χορηγήσεως τροφίμων καὶ ἐνδυμάτων. Μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἐξασφάλισις διὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ 804 ζευγῶν ὑποδημάτων. Διὰ τὴν τοιαύτην πρὸς τοὺς χημικοὺς βοήθειαν καὶ πρὸς ἐξεικόνισιν τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν σημειούμεν τὰ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν των καταβληθέντα. Ἦσαν διὰ τὴν ἀγορὰν 5.224.000.000 δραχμαί, διὰ τὴν φόρτωσιν των 2.000.000.000 δραχμαὶ καὶ διὰ τὰ μεταφορικὰ καὶ ἀχθοφορικὰ τῶν 8 κιβωτίων, εἰς τὰ ὅποια περιείχοντο, καταβολὴ εἰς εἶδος ἐκ 2 ὀκάδων καὶ 300 δραμιῶν ἐλαίου.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐπιδιώκει εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὴν σύγκλησιν τακτικῆς Γεν. Συνελεύσεως τῶν μελῶν, ὀριζομένων κατ' ἀρχὴν τῶν ἡμερομηνιῶν τῆς 3ης καὶ ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1944, μετ' ὅπου συγκεντρώσεως εἰς τὴν ἐξασφαλισθεῖσαν, κατόπιν ἐπιμόνων ἐνεργειῶν, αἴθουσαν τοῦ Πολυτεχνείου.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ Ὑπουργ. Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 25191/240/14.11.1944 ἐγγράφου του κηρύσσει ἔκπτωτον τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Ἡ Ἑνωσις διαμαρτύρεται διὰ τοῦτο καὶ ἐπειδὴ αἱ παρασχεθεῖσαι ἐξηγήσεις δὲν κρίνονται ἱκανοποιητικαὶ προσφεύγει εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας.

Τὸ κατὰ Δεκέμβριον 1944 ἐκραγὲν ἐπαναστατικὸν κίνημα ἐπιφέρει διακοπὴν ἐνεργειῶν, τῆς πρώτης, μετὰ τὴν λήξιν αὐτοῦ, συνεδρίας τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, γενομένης μόλις τὴν 10.1.1945. Κατ' αὐτὴν ὁ Πρόεδρος Κ. Νεῦρος ἀπουσιάζει, διότι εὐρίσκεται ὑπὸ νοσηλείαν κατόπιν τοῦ τραυματισμοῦ του κατὰ τὸ κίνημα ἐκ τυχαίου βλήματος ὄλμου.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 31.1.1945 ἀνακαλεῖ τὴν προγενεστέραν ἀπόφασιν του περὶ κηρύξεως ἔκπτωτου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ κατόπιν αὐτοῦ συνεχίζει τοῦτο τὰς ἐνεργείας του. Παρὰ ταῦτα ὁμᾶς χημικῶν δι' αἰτήσεώς της

πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα ζητεῖ τὴν παράδοσιν τῆς Διοικήσεως, ἥτις ὅμως ἀπορρίπτεται παρ' αὐτοῦ.

Ἐπιδιώκεται ἤδη ἡ σύγκλησις τῆς Γεν. Συνελεύσεως, τῆς κατόπιν τοῦ κινήματος μὴ πραγματοποιηθείσης κατὰ τὸν Δεκέμβριον, καὶ πρὸς τοῦτο ὀρίζονται αἱ ἡμέραι 11 καὶ 18 Μαρτίου 1945. Μεταξὺ τῶν θεμάτων αὐτῆς περιλαμβάνεται καὶ ἡ προκήρυξις ἀρχαιρεσιῶν Διοικ. Συμβουλίου. Αὗται λαμβάνουν χώραν τὴν 29ην Ἀπριλίου 1945, ἀναδεικνύουσαι τὸ ἀκόλουθον Διοικ. Συμβούλιον: Κ. Νεῦρος Πρόεδρος, Ἀν. Κώνστας Ἀντιπρόεδρος, Γ. Ἀθανασόπουλος Γεν. Γραμματεὺς, Ἀλ. Παπαδημητρίου Ταμίας, Ὁρ. Στεφανόπουλος Κοσμητῶρ, Δ. Ἀδάμ, Α. Δημητρίου, Γ. Πανόπουλος καὶ Γ. Σαραντίτης σύμβουλοι.

Τὰ ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς ἀνακύψαντα προβλήματα τοῦ κλάδου εἶναι πολλὰ καὶ μεγάλα. Αὐτῶν ἐπιλαμβάνεται ἀμέσως τὸ ἐν λόγῳ πρῶτον μεταπολεμικὸν Διοικ. Συμβούλιον τῆς Ἐνώσεως. Πρὸς μελέτην αὐτῶν καὶ ὑπόδειξιν μέτρων καταρτίζονται Ἐπιτροπαὶ κατὰ κλάδους. Τὰ θέματα καὶ αἱ ἀντίστοιχοι Ἐπιτροπαὶ χημικῶν ἔχουν ὡς ἐξῆς: Δημοσίων Ὑπαλλήλων, Βιομηχανίας καὶ Ὀργανισμῶν Δημοσ. Δικαίου, Ἰδιωτικῶν Ἐργαστηρίων, Οἰνολόγων, Ἐκπαιδευτικῶν καὶ Ἀνέργων.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον κατὰ Ἰούλιον 1945 ἀνησυχεῖ, κατόπιν τῶν φημῶν περὶ ἀπορροφήσεως τοῦ Ταμείου Συνταξιοδοτήσεως Χημικῶν παρὰ τοῦ ΙΚΑ καὶ προβαίνει εἰς διαβήματα. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἐπιτείνεται καὶ ἀπὸ ἐν πρόσθετον γεγονός. Ἀπὸ τὴν ἀποφασισθεῖσαν γενικὴν ἐκκαθάρισιν τῶν νομοθετημάτων τῆς κατοχῆς μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ περὶ ΤΕΑΧ.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐνεργειῶν του εἶναι καὶ ἡ ἐπιδιώξις προσλήψεως χημικῶν διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ παρὰ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου.

Εὕρισκόμεθα εἰς τὸν Ὀκτώβριον 1945, ὅποτε ἀρχίζουν αἱ ζυμώσεις διὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς. Αἱ ἀπόψεις τῶν χημικῶν, ὅπως καὶ ὄλων τῶν ἄλλων τεχνικῶν, εἶναι ὅτι ἐπιβάλλεται χάριν τῆς καλυτέρας ἐξυπηρητήσεως τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ἢ συμμετοχὴ μεταξὺ τῶν ἀναδειχθησομένων ὑποψηφίων τῶν διαφόρων κομμάτων, ἑνὸς μεγαλυτέρου δυνατοῦ ἀριθμοῦ τεχνικῶν. Καὶ πρὸς τοῦτο ὑποβάλλεται ὑπόμνημα εἰς τὰ γνωστὰ πολιτικὰ κόμματα.

Νεωτέρα ἐνέργεια, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1946, ἀπὸ συμφώνου μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν σωματείων, εἶναι ἡ τῆς ἀσκήσεως πιέσεως ἐπὶ τῶν κομμάτων πρὸς κοινὴν μεταξὺ τῶν συνεργασίαν χάριν τοῦ καλοῦ τῆς Πατρίδος, παραμεριζομένων τῶν προσωπικῶν καὶ ἄλλων φιλοδοξιδν. Ἡ Ἐνωσις, ἐκπροσωπούμενη παρὰ τοῦ Α. Δημητρίου, ἠγεῖται τῆς διεξαγομένης προσπαθείας.

Τὸ σημαντικώτερον θέμα, μετὰ τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖται ἡ Διοίκησις κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1946, εἶναι τὸ μισθολογικὸν τῶν χημικῶν. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργαζομένων τόσον εἰς τὸ Δημόσιον, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ ἐκπαιδευτικοί, ὅσον καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν, εἶναι ἀνεπαρκέσταται. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον προβαίνει εἰς ἐπανειλημμένα διαβήματα καὶ κατόπιν αὐτῶν γίνεται δεκτὸν τὸ αἴτημα περὶ

καταβολής τεχνικού επιδόματος εις τούς χημικούς τούς εργαζομένους εις τήν βιομηχανίαν και τὰ νομικά πρόσωπα Δημοσίου και Ίδιωτικού Δικαίου, τῆς σχετικῆς αποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δημοσιευθείσης εις τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ἀριθ. φυλλ. 132/Β/1946).

Τὴν 27ην Ἀπριλίου συνέρχεται ἡ ἐτησία τακτικὴ Γεν. Συνέλευσις και ἐπακολουθοῦν αἱ ἀρχαιρεσίαι. Τὸ ἐξ αὐτῶν προελθὸν νέον Διοικ. Συμβούλιον ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἄγγ. Δημητρίου Πρόεδρος, Γ. Ἀθανασόπουλος Ἀντιπρόεδρος, Ἄντ. Λαγουδάκης Γεν. Γραμματεὺς, Γ. Στάθης Ταμίας, Δ. Ἀδάμ Κοσμήτωρ και Λ. Βενιέρης, Π. Κατσούλης, Γ. Πανόπουλος και Δ. Σταματόπουλος σύμβουλοι. Ὁ Γ. Πανόπουλος παραιτεῖται ἀμέσως και ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐπιλαχόντος Ἀθ. Χατζηκακίδη.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς γενικῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ κλάδου, ἡ Ἐνωσις ἐπιδιώκει τὴν ἀναμόρφωσιν και συμπλήρωσιν τῆς περὶ χημικῶν νομοθεσίας. Τὸ αἶτημα ὅμως, παρὰ τὰς προσπάθειάς και τὰ διαβήματα, καρκινωβατεῖ.

Πολλαὶ συζητήσεις διεξάγονται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκβιομηχανίσεως. Τοῦτο μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου θεωρεῖται διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτακτικὸν και ἐπείγον, πρὸς ἐπιβίωσιν και ἀνάδειξιν αὐτῆς ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἄλλων ἐντατικῶς ἀναδιοργανουμένων χωρῶν. Συσκέψεις, ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Ἐνώσεως, ὀργανοῦνται διὰ τὴν ἐξασφάλισιν και κατάλληλον ἀξιοποίησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὴν εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαν μερίδα τῶν ἐπανορθώσεων τῶν καταβληθησομένων παρὰ τῶν ἠττημένων. Ἡ Ἐνωσις, ὡς εἶναι φυσικόν, ἔχει βαρύνουσαν γνώμην. Εἰδικώτερον μελετῶνται τὰ ἀφορῶντα τὴν ἴδρυσιν χαλυβουργείων και βιομηχανιῶν παραγωγῆς ἀλουμινίου, σόδας και χλωρίου.

Ἐπίσης ἡ Ἐνωσις ἀπασχολεῖται και μὲ τὰ ἐκπαιδευτικὰ θέματα, τὰ ἀφορῶντα τὴν διδασκαλίαν τῆς Χημείας εἰς τὴν Μέσην και Ἀνωτάτην Παιδείαν. Σχετικὸν ὑπόμνημά της, διὰ τὸν ἐκσυγχρονισμόν τῆς διδασκαλίας τῆς Χημείας, ὑποβάλλεται παρ' αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργ. Παιδείας.

Ἀρχομένου τοῦ 1949 συνέρχεται ἡ ἐτησία τακτικὴ Γεν. Συνέλευσις και ἐπακολουθοῦν τὴν 10 Ἀπριλίου αἱ ἀρχαιρεσίαι πρὸς ἐκλογὴν νέου Διοικ. Συμβουλίου. Τὸ ἐξ αὐτῶν προελθὸν ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἄγγ. Δημητρίου Πρόεδρος, Γ. Ἀθανασόπουλος Ἀντιπρόεδρος, Γ. Τσιρώνης Γεν. Γραμματεὺς, Γ. Στάθης Ταμίας, Ἀθ. Χατζηκακίδης Κοσμήτωρ και Δ. Ἀδάμ, Γ. Μάρουγκας, Δ. Σταματιάδης και Χαρ. Στεριόπουλος σύμβουλοι.

Ὁ Σύνδεσμος Ἑλλ. Βιομηχάνων ἔχει προσφύγει εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τῆς ἀφορώσης τὰς ἀμοιβὰς τῶν Χημικῶν. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἔχει δημιουργήσει μεταξὺ τοῦ κλάδου γενικὴν ἀναστάτωσιν. Τὴν ἀνοιξιν ὅμως τοῦ 1949 ἐπιτυγχάνεται ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου δικαιώνουσα τοὺς χημικοὺς και χημικοὺς μηχανικοὺς, οἵτινες ἐν προκειμένῳ συνειργάσθησαν στενῶς διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιτυχίαν. Αἱ ἀμοιβαὶ κατόπιν τούτου παραμένουν ὡς ἔχουν καθορισθῆ.

Ἐπιδιώκεται ἐπίσης ἡ βελτίωσις τῶν ὄρων ἐργασίας τῶν εἰς τὰς βιομηχανίας ὑπηρετούντων, οἵτινες, εἰς πολλὰς περιπτώσεις, εἶναι λίαν ἐπίπονοι.

Τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑνώσεως, πάντοτε στενωτάτα, δημιουργοῦν δυσχερείας. Κάθε σημαντικώτερα ἐκδήλωσις προσκρούει ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἑνώσεως εἰς Συνέδρια καὶ ἄλλας διεθνεῖς ἐκδηλώσεις καθίσταται ἀνέφικτος. Ἐπίσης καθίσταται δυσχερεστάτη ἡ μισθοδοσία τοῦ ὀλιγαρίθμου προσωπικοῦ της.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ 1950 καὶ ἤδη τίθεται ὑπὸ συζήτησιν ὁ ἑορτασμὸς τῶν 25 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἑνώσεως, τῆς σχετικῆς φροντίδος ἀνατιθεμένης εἰς εἰδικῶς καταρτιζομένην Ἐπιτροπὴν.

Τὸ ὑπὸ τὸν Ἄγγ. Δημητρίου Συμβούλιον ἀντιμετωπίζει πάντοτε πολλὰ προβλήματα τοῦ κλάδου, προελθόντα ἀπὸ τὸν μεγάλον πόλεμον καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐσωτερικὴν ἀναστάτωσην ἐκ τοῦ ἀνταρτοπολέμου, ἐργαζόμενον πολυπλευρῶς. Διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν σχέσεων χημικῶν καὶ βιομηχανίας, διὰ τὰς κρατικὰς θέσεις χημικῶν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν συνεχῶς βαλλομένων ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τοῦ κλάδου καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα.

Μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1950 εὐρίσκεται ὑπὸ συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ ἀσκήσεως τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται διατάξεις θίγουσαι τὰ συμφέροντα τῶν χημικῶν. Ἡ Ἑνωσις κινεῖται δραστηρίως καὶ ἐπιτυχᾶνει τροπολογίαν, ὑποστηρικθεῖσαν παρὰ πολλῶν βουλευτῶν, διὰ τῆς ὁποίας αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις ἀπαλείφονται.

Ζήτημα ἐπίσης δημιουργεῖται ἐκ μέρους τῶν γεωπόνων, οἵτινες διεκδικοῦν ἐπαγγελματικὰς τινὰς ἀρμοδιότητας, ἀναγομένας εἰς τὴν Χημείαν. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐνεργεῖ καταλλήλως ἐν προκειμένῳ.

Δι' ἄλλης ἐνεργείας του, ἀρχομένου τοῦ 1951, τὸ Διοικ. Συμβούλιον ζητεῖ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς Ἑνώσεως ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἀντὶ τῆς μέχρι τότε ὑπαγωγῆς της εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας. Παρὰ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος συμφωνίαν τοῦ Ὑπουργοῦ ἡ πρότασις αὕτη δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ γίνῃ πραγματικότης.

Μία ἰδιαιτέρας σημασίας ἐνέργεια τοῦ ὑπὸ τὸν Α. Δημητρίου Διοικ. Συμβουλίου ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ υἰοθεσία τοῦ κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον καταστραφέντος ἀκριτικοῦ χωρίου τῆς Ἠπείρου Μεσοβουνίου. Φροντίδι Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Καθηγητοῦ Σ. Γαλανοῦ ἐγένετο ἔρανος καὶ ἠγοράσθησαν σκευῆ, ἐνδύματα καὶ τρόφιμα, ἅτινα παρεδόθησαν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1950 παρ' Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑνώσεως μεταβάσεως ἐπὶ τόπου. Τὸ ὑλικὸν αὐτὸ συνεποσούτο εἰς 58 μεγάλα κιβώτια καὶ 10 μεγάλα δέματα. Ὁ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἔρανος τῶν χημικῶν ἀπέδωσε 54.005.000 δραχμὰς καὶ ὁ τῶν βιομηχανιῶν (διὰ τῆς Ἑνώσεως) ἑτέρας 30.150.000 δραχμὰς.